

בש"פ 5706/22 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלוני, פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 5706/22

לפני:

כבוד השופטת ע' ברון

המבקשת:

מדינת ישראל

נגד

המשיבים:

1. פלוני
2. פלוני
3. פלוני

בקשה שלישית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) לחוק
סדר הדין, התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה:

ח' באלול התשפ"ב (4.9.2022)

בשם המבקשת:

עו"ד אופיר ביתן

בשם המשיבים 1-2:

עו"ד שאדי כבהא

בשם המשיב 3:

עו"ד אחמד קלבוני

החלטה

1. ענייננו בבקשה שלישית להארכת מעצרו של המשיבים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

2. נגד המשיבים ושלושה נוספים הוגש כתב אישום ביום 14.6.2021 (להלן: כתב האישום המקורי) בגין מעורבותם באירוע אלימות שבוצע במהלך גל ההתפרעויות על רקע מבצע "שומר החומות" ברצועת עזה בחודש מאי 2021. בעקבות סרטון שהוצג על ידי ההגנה, ביום 3.11.2021 תוקן כתב האישום והמבקשת חזרה בה מכתב האישום נגד נאשמים 4-6 בכתב האישום המקורי, וחזרה בה מעבירת החבלה שייחסה למשיב 2 (להלן: כתב האישום המתוקן). יוער

עמוד 1

כי כתב האישום תוקן בשנית על דרך של הוספת עדי תביעה.

כעולה מכתב האישום המתוקן, במועד שאינו ידוע למבקשת נפתחה בקבוצה ביישומון WhatsApp שמנתה 518 משתמשים ובהם המשיבים 2 ו-3, ופורסמו בה בין היתר התבטאויות סרטוניות ומומנות בקשר לאירועי האלימות שהתרחשו באותה תקופה (להלן: הקבוצה). ביום 13.5.2021 החלה בקבוצה התארגנות לאירוע אלים בשדרות ירושלים בעיר תל אביב-יפו. בתוך כך המשיב 2 הנחה את חברי הקבוצה להסיר מצלמות כדי להכשיל את תפיסת המעורבים, וקרא לעשיית מעשי טרור.

על רקע ההתארגנות בקבוצה שהו המשיב 3 ואחרים בסמוך לשעה 17:00 בשדרות ירושלים בעיר תל אביב-יפו בכוונה לפגוע בעוברים ושבים ממוצא יהודי ולגרום נזק לבתי עסק המצויים בבעלות אזרחים יהודים. המשיב 3 ואחרים הבחינו בחייל, והתקרבו לעברו בכוונה להטיל בו נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה, וזאת ממניע לאומני-אידאולוגי ובמטרה לעורר פחד או בהלה בציבור. המשיב 3 שהיה רכוב על אופנוע ירד ממנו, אחז בחייל, הצמיד אותו לגדר, ריסס אותו בגז מדמיע ובעט בו כדי למנוע ממנו להימלט מהמקום, תוך שאחרים תוקפים גם הם את החייל בגז מדמיע ובבעיטות. המשיב 1, ששהה בעבר השני של הכביש הבחין בתקיפת החייל ורץ לעברו כשבדיו לבנה במשקל כ-3 ק"ג, והטיח אותה בחוזקה בראש החייל בכוונה לגרום למותו. בעקבות פגיעת הלבנה בראשו, החייל התמוטט ונפל ארצה. המשיב 1 והמשיב 3 חדלו ממעשיהם רק לאחר שאזרחים שנכחו במקום נחלצו לעזרת החייל והזעיקו את כוחות ההצלה. בסמוך לכך המשיב 2 הגיע למקום ובעת שהחייל שכב על גבו כשראשו שותת דם, צילם אותו בכוונה לפרסם את הסרטונים בקבוצה ולבזותו. המשיב 2 שלח בקבוצה סרטון בו נראה החייל שוכב על הרצפה, וסרטון נוסף המתעד את פינוי החייל על ידי כוחות ההצלה, תוך שהוא מצרף הודעה קולית ובה דברי שבח עידוד ותמיכה במעשי אלימות וטרור. באותו ערב אף שלח בקבוצה הודעה קולית ובה קריאה ישירה לעשיית מעשי טרור. עקב מעשיהם של המשיבים 1 ו-3 ואחרים, נגרמה לחייל חבלת ראש קשה וחבלות גופניות נוספות. החייל הובהל לבית החולים שם נזקק לניתוח בראשו, ולאחר מכן נזקק לאשפוז ממושך בבית החולים וצפויה לו תקופת שיקום ארוכה. בנוסף ביום 15.5.2021 שלח משיב 2 הודעות בקבוצת WhatsApp אחרתאותה ניהל, ובהן קריאה ישירה לביצוע מעשי טרור וכן דברי שבח תמיכה ואהדה לארגון הטרור חמאס.

בגין אירועים אלה יוחסה בכתב האישום המתוקן למשיב 1 עבירה של מעשה טרור של ניסיון רצח לפי סעיף 305(1) ו-2 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) וסעיף 37 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 (להלן: חוק הטרור). למשיב 2 יוחסו מספר עבירות של הסתה לטרור לפי סעיף 24(ב)(1) ומספר עבירות לפי סעיף 24(ב)(2) לחוק הטרור; עבירה של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין; ועבירה של גילוי הזדהות עם ארגון טרור לפי סעיף 24(א)(1) לחוק הטרור. למשיב 3 יוחסה עבירה של מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין ביחד עם סעיף 37 לחוק הטרור.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום המקורי הוגשה בקשה למעצרים של המשיבים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. לאחר מספר דחיות התקיים ביום 19.7.2021 דיון לפני בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, וביום 15.8.2021 קבע בית המשפט כי קיימות ראיות לכאורה לאירועים המתוארים בכתב האישום המקורי. ביום 19.8.2021 התקיים דיון נוסף בו הצדדים טענו לעניין חלופות מעצר, ובית המשפט קבע בעניינם של המשיב 1 והמשיב 2 כי לנוכח חומרת העבירות המיוחסות אין מקום לקבל בעניינם תסקיר של שירות המבחן והורה על מעצרים עד לתום ההליכים. בעניינו של המשיב 3 הורה בית המשפט על קבלת תסקיר. ביום 13.9.2021 נערך דיון בבקשה לעיון חוזר של המשיב 2 והמשיב 3, ובית המשפט קבע כי בעניינו של המשיב 2 חל כרסום בראיות ועל כן הורה על קבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו.

ביום 20.10.2021 התקבל תסקיר מעצר בעניינו של המשיב 3 אשר התרשם מסיכון גבוה למעורבות חוזרת בפלילים, בחן את החלופה המוצעת בבית סבתו ביפו בפיקוח אמו סבתו ואשת דודו והתרשם כי הן מתקשות להציב לו גבולות, וציין כי הוא הפר את תנאיו המגבילים במעצרו הקודם תחת פיקוחן. על כן מצא שירות המבחן כי החלופה המוצעת אינה הולמת ולא בא בהמלצת שחרור. לנוכח התסקיר בית המשפט הורה בהחלטתו מיום 21.10.2021 על מעצר המשיב 3 עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. ביום 31.10.2021 התקבל תסקיר מעצר בעניינו של המשיב 2 ובו העריך שירות המבחן כי קיים סיכון גבוה למעורבות חוזרת בפלילים, ובחן את החלופה המוצעת בבית אחיו הגדול או בבית ארוסתו ביפו אך התרשם כי המפקחות המוצעות אינן מתאימות. על כן בהעדר מפקחים הולמים והרחקה גיאוגרפית מאזור מגוריו לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחרורו ממעצר. בהחלטתו מיום 2.11.2021 קבע בית המשפט כי אין מקום להשמתו של המשיב 2 במעצר באיזוק אלקטרוני, בשעה שהמפקחות אינן יכולות לשאת בנטל הפיקוח. המשיב 1 הגיש אף הוא בקשה לעיון חוזר שנדחתה בהחלטת בית המשפט מיום 19.1.2022, תוך שנקבע כי לנוכח העבירה שבה הוא מואשם אין בחלוף הזמן כדי להצדיק שחרור לחלופה.

4. משחלפו תשעה חודשים הגישה המבקשת בקשה ראשונה להארכת מעצרו של השלושה בתשעים ימים. ביום 9.3.2022 הורה בית המשפט (השופט ע' פוגלמן, בש"פ 1575/22) על הארכת מעצרו של המשיבים 2 ו-3 בתשעים ימים בהתאם להסכמת באי-כוחם בדיון. עם זאת בית המשפט קבע כי יוכלו לפנות לבית המשפט המחוזי בבקשה לעיון חוזר במעצרו שבמסגרתה יוכל המשיב 2 להציע חלופה שלא נבדקה, והמשיב 3 יוכל להציע כי יעצר בפיקוח אלקטרוני בבית מגוריו. ביום 13.3.2022 הורה בית המשפט על הארכת מעצרו של המשיב 1 בתשעים ימים תוך שקבע כי "בנקודת הזמן הנוכחית טרם שונתה נקודת האיזון, במידה המצדיקה את שחרורו של המשיב לחלופת מעצר".

ביום 12.5.2022 הגיש המשיב 3 בקשה לעיון חוזר במסגרתה עתר לתסקיר נוסף, ובית המשפט הורה על כך בהחלטתו מיום 17.5.2022. בטרם התקבל התסקיר המשלים הגישה המבקשת בקשה שנייה להארכת מעצרו של שלושת המשיבים, וביום 8.6.2022 הוריתי (בש"פ 3661/22) על הארכת מעצרו בתשעים ימים בהתאם להסכמה שמסרו באי-כוחם במעמד בדיון, תוך שציניתי כי ביחס למשיב 2 יש מקום לשקול בחיוב שינוי סטטוס המעצר שבו הוא נתון והעברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני ככל שיימצאו מפקחים מתאימים נוסף על אמו. ביום 13.6.2022 התקבל תסקיר משלים בעניינו של המשיב 3 ובו חזר שירות המבחן על הטעמים לשלילת החלופה שהוצעה, והתרשם כי בעניינו של המשיב 3 ניתן לבחון רק חלופה המרוחקת מאזור תל אביב-יפו בפיקוח אלקטרוני ובכפוף למציאת מפקחים מתאימים, ועל כן לא בא בהמלצה לשחרורו ממעצר. בדיון מיום 20.6.2022 דחה בית המשפט את בקשת המשיב 3 לעיון חוזר וקבע כי התסקיר אינו חיובי וכי בהיעדר חלופה שיכולה לאיין את מסוכנותו לא ניתן להורות על השמת המשיב 3 בתנאים מגבילים וקבע כי יישאר במעצר עד תום ההליכים.

5. אשר לקצב ניהול ההליכים, ביום 19.7.2021 ההגנה הציגה סרטון ממצלמת אבטחה שתיעדה את האירוע ובו נראים המשיב 2 ונאשמים 4-6 בכתב האישום המקורי מגיעים לזירת האירוע לאחר שהחיל הותקף וכשהוא כבר שרוע על הקרקע ומקבל סיוע. כדי לבחון את השלכות הסרטון הגישה המבקשת בקשה לדחיית דיון התזכורת שהיה קבוע לאותו היום, וביום 3.11.2021 ביקשה המבקשת לתקן את כתב האישום בעניינם של המשיבים. במסגרת זאת ביקשה למחוק את העבירה של מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה שיוחסה למשיב 2, והודיעה על חזרתה מכתב האישום המקורי לעניין נאשמים 4-6.

ביום 10.11.2021 התיר בית המשפט למבקשת לתקן את כתב האישום וזיכה את נאשמים 4-6 בכתב האישום המקורי. ישיבת גישור בעניינם של המשיבים מיום 15.11.2021 הסתיימה ללא הסכמות. ביום 3.5.2022 החלו להישמע דיוני ההוכחות, והנשיא ג' נויטל הודיע כי בשל היכרות עם קרובי משפחה של המשיב 3 לא יוכל להמשיך לשבת בהרכב והוסכם על החלפתו. נכון לעת הזו קבועים 12 מועדי הוכחות עד חודש ינואר 2023 ובית המשפט אף הורה לצדדים לשריין את ימי ראשון בחודש פברואר למקרה שהדיונים הקבועים לא יספיקו.

6. מכאן בקשת הארכת המעצר השלישית שלפניי. לטענת המבקשת המעשים המיוחסים למשיבים מלמדים על המסוכנות הנשקפת מהם. המשיב 2 היה "הרוח המלבה את האש", וקיים בעניינו אף חשש משיבוש מהלכי משפט. לטענתה מסוכנותם של המשיב 2 והמשיב 3 מתעצמת לנוכח תסקירי שירות המבחן, ומסוכנותם של המשיב 1 והמשיב 3 נלמדת גם מעברם הפלילי. בנוסף צוין כי המשיב 3 שוחרר בעבר ממאסר במסגרת שחרור מוקדם אך זמן קצר לאחר מכן הפר את התנאים שנקבעו לו ועל כן ועדת השחרורים הפקיעה את תקופת התנאי והורתה כי תקופת המאסר חלף תקופת התנאי תצטרף לכל עונש מאסר אם ייגזר עליו בתיק שבעניינו.

המשיבים מצידם מתנגדים לבקשה. בדיון שהתקיים לפניי ביום 4.9.2022 טענו באי-כוח המשיבים כי הם אינם משתפים פעולה בכלא עם גורמים עוינים כדוגמת אסירי ארגוני הפת"ח והחמאס ועל כן הם מאוימים ומצויים בסכנה ממשית. המשיב 1 אף ביקש לדבר בעצמו וציין את הקשיים שבמצב זה וכי בשל כך הוא מעדיף לשהות בהפרדה. בא-כוח המשיב 2 סבר כי יש להורות על שחרורו באיזוק אלקטרוני, וטען כי בניגוד להמלצת שירות המבחן אין צורך להרחיקו גיאוגרפית מיפו. ביחס למשיב 1 הסכים בא-כוחו להארכת מעצרו אך ביקש כי אורה על הגשת תסקיר בעניינו. בא-כוח המשיב 3 טען כי שירות המבחן לא בדק באופן מעמיק מספיק את חלופות המעצר יחד עם אימו, וכי הפרת תנאי הפיקוח בעבר נעשתה כשלא היה באיזוק אלקטרוני. בנוסף העלו באי-כוח המשיבים טענות במישור הראייתי בנוגע למיוחס להם בכתב האישום המתוקן.

7. לאחר שעיינתי בבקשה ושמעתי את טיעוני באי-כוח הצדדים בדיון לפניי, מצאתי כי דין הבקשה להתקבל. ראשית, לענין טיעוני באי-כוח המשיבים בנוגע למסד הראייתי אין בידי להתייחס, ואין לי אלא לדון בבקשה על יסוד המיוחס למשיבים בכתב האישום המתוקן. לגופו של עניין, כאשר בפני בית המשפט מונחת בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים הוא נדרש לאזן בין זכותם של הנאשמים לחירות בשלב שבו עומדת להם חזקת החפות, לבין הצורך בהגנה על שלום הציבור וביטחון (ראו מני רבים: בש"פ 799/22 חלאף נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (7.3.2022); בש"פ 5842/21 מדינת ישראל נ' אלפסי (5.9.2021)). במסגרת זו שומה על בית המשפט לשקול בין היתר את חלופי הזמן וקצב ניהול ההליך העיקרי; את מידת המסוכנות הנשקפת מהנאשם; ואת החשש מפני הימלטות מן הדין ושיבוש מהלכי משפט (בש"פ 4661/21 ראובן נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (25.7.2021); בש"פ 8459/20 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 35 (28.1.2021), להלן: עניין פלוני)).

בהתייחס לקצב ניהול ההליכים, אכן היו עיכובים בתיק מסיבות שונות ובהן תיקון כתב האישום בעקבות סרטון שהגישה ההגנה. עם זאת פרשת התביעה יצאה לדרך ונכון לעכשיו קבועים 12 דיוני הוכחות בחודשים הקרובים; ובית המשפט אף הנחה את הצדדים לשריין ימים נוספים, כך שדומה כי קצב התקדמות ההליך כעת הוא משיביע רצון.

אשר לשאלת המסוכנות, מסוכנותו של המשיב 1 ברורה וזועקת משמיוחסת לו תקיפה של החייל בראשו באמצעות לבנה במשקל 3 ק"ג, כמו גם מעברו הפלילי. בשלב זה נקודת האיזון לא השתנתה ואיני רואה טעם להורות לשירות המבחן על הגשת תסקיר בעניינו. גם ביחס למשיב 3 מסוכנותו נלמדת מהמעשים המיוחסים לו – ריסוס החייל בגז מדמיע ובעיטה בו. יוזכר כי בית המשפט בחן במסגרת בקשה לעיון חוזר את האפשרות לשינוי בתנאי מעצרו של המשיב 3 בעקבות התסקיר המשלים שהוגש בעניינו, וקבע כי בהיעדר חלופה שיכולה לאיין את מסוכנותו לא ניתן להורות על שחרורו ממעצר בתנאים מגבילים. בנוסף המשיב 3 הפר בעבר תנאי שחרור חרף פיקוח שבו היה נתון, ואין זה משנה שהפרה זו אירעה בעת שלא שהה בפיקוח אלקטרוני. בהקשר זה יודגש, כפי שהבהרתי בעבר, כי מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו "נוסחת פלא" שיש בה כשלעצמה משום מענה עבור מי שנשקפת ממנו מסוכנות גבוהה. מעצר בפיקוח אלקטרוני מחייב בד בבד פיקוח אנושי הולם, ובית המשפט יורה על מעצר בפיקוח אלקטרוני רק אם שוכנע כי די בו ובפיקוח האנושי בצירוף שאר התנאים המגבילים כדי להשיג את תכלית המעצר (עניין פלוני, פסקה 38; בש"פ 5576/21 מדינת ישראל נ' אבוקרט, פסקה 13 (19.9.2021)). על כן, גם ביחס למשיב 3 אין מקום לשחררו לחלופת מעצר בנקודת זמן זו.

אשר למשיב 2 קבעתי בהחלטתי מיום 8.6.2022 בבקשת הארכת המעצר הקודמת (בש"פ 3661/22) כי יש מקום לשקול בחיוב שינוי סטטוס המעצר שלו והעברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני ככל שישנה חלופה מתאימה. דברים אלה נכונים אף כעת ויש מקום לחתור להעברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, בכפוף לפיקוח אנושי מתאים. משכך אני מורה כי יש לבחון שוב אם ישנם מפקחים מתאימים נוספים לצד אימו ביפו, ובית המשפט יכריע בכך כחוכמתו בין אם יקדים ויורה על הגשת תסקיר משלים בין אם יבחן את המפקחים בעצמו.

לבסוף, יוזכר כי באי-כוח המשיבים טענו כי המשיבים מצויים בסכנה לנוכח התנכלות של גורמים עוינים המצויים עימם בכלא. איני מקילה ראש בכך כלל, אך לא זו האכסניה לדון בטענות ממין זה. באת-כוח המבקשת בדיון שהתקיים טענה כי זו הפעם הראשונה שבה עניין זה הובא לתשומת ליבה. שומה על שירות בתי הסוהר לברר טענות אלה ללא דיחויוליתן להן מענה הולם בהתאם לצורך, והכל בזהירות הנדרשת על מנת שלא יימצא שניתן למשיבים "שירות דוב" חלילה. ככל שהמשיבים סבורים כי אינם מקבלים מענה הולם, פתוחה בפניהם הדלת להגשת עתירת אסיר (לאחר מיצוי ההליכים כראוי) וזו האכסניה הראויה לדון בטענות אלה.

8. סופו של דבר הבקשה מתקבלת, ומשכך אני מורה על מעצרו של המשיבים כולם החל מיום 9.9.2022 בתשעים ימים או עד למתן פסק דין ב-תפ"ח 31126-06-21 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ב באלול התשפ"ב (8.9.2022).

ש ו פ ט ת